

4. Szám.

Ény Emil,
Murárik
Gábor,
eim Ilona
Málvinka,
ky Paula,
Adriányi
veszlek
pett szélü
li.
Bárkányi

számában
eküldték:
ey Barna-
ér, Weiss

ötetének
madik
k ezuttal
errefettel
helyesnek
udatosan

svényen,
Huszon-
ja alatt
eket visz
rsaságá-
ése.

ölni fog
beszély-
erjesztő
n költe-
ja, elme-
táran is
kiknek

sakat is.
ácsai.

e, hogy a

haszná-
enaem-
ratala.

aem-épület.
pesten.

A PIPSZI KUTYA. (Lásd a 390. lapon.)

XLII. kötet, 25. szám.

Ára negyedévre 1 fnt 40 kr. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1892. június 19-én.

NÉGYEN EGY SZIGETEN.

(Elbeszélés képekkel.)

— Az »Ezüst-barlang« szerzőjétől. —

(Vége.)

BARLANG előtt szeliden lejtős homokos part terült el az alig ötven lépésnyire levő tengerig, mely itt egészen csöndes volt. A homokos partot jobbra-balra jókora sziklák szegélyezték, úgy hogy a barlang előtti tér tágas udvarhoz hasonlított, s mert a szikla-kerítés messze benyult a tengerbe, kedves kis öböl nyult el a barlanggal szemben.

— Ennél jobb hajlékot egyelőre nem is kívánhatunk, szólta Károlyka elégedetten.

— Magam is azt hiszem, felelé Pali. De most mégis vissza köll térnünk oda, ahonnan elindultunk. Ott maradt a kosarunk a maradék eleséggel, aztán még a csónakot is ide köll hoznunk, hogy közelünkben legyen.

— Oh, hisz' azt nem bírjuk ide czipelni, mikor magunk is alig birtunk ide vergődni! ijedezett Milike.

— Te kis buksi! Hiszen talán csak nem a hátunkon hozzuk, hanem ide evezünk!

— Ez nagyon jó lesz!

Ezzel megint akadt valami, ami elfoglalta a figyelmeket, pedig talán nem ártott volna, ha itt kissé jobban szétnéznek és megvizsgálják a tanyájok fekvését. De erre egyikök sem gondolt, kivált mikor Pali azt mondta, hogy ez jó hely. És Pali bizott magában, hogy ő jól tudja.

Megindultak tehát és újra kapaszkodtak föl és le a sziklás uton, de most már mégis könnyebben, mert már ismerték a járást. El is jutottak mihamar a csónakhoz, bele tették a kosarat, vizre tolták, aztán bele ültek mindnyájan és hozzá láttak az evezéshez. Nagyot köllött kerülni, hogy a parti sziklákat, melyek a vízből kimeredeztek, elkerüljék. De a barlang nem volt nagyon messze, ha nem köllött sziklákon föl és le kapaszkodni. A nyugodt, csöndes vizen szaporán haladtak előre s még nem is esteledett, mikor már befordultak a kis öbölbe és szerencsésen kikötöttek. A csónakot kihúzták jó darabon a partra, aztán bevonultak a kosárral a barlangba. A kosár volt a lakás összes butorzata.

Hogy több butor nincs, azon még nem busultak volna; nagyobb baj volt az, hogy a kosárnak már csak a fenekén akadt egy kis maradék harapni való. Reggel óta nem ettek, s most, hogy megpiheneve falatozóshoz láttak, ugyancsak megrémülve tapasztalták, milyen pompás étvágyuk van. Igazságosan megosztottak és még jutott mindenkinek annyi, hogy félig-meddig elégnék is mondhatta; de mikor az utolsó falatot is megették, elgondolkozva bámultak egymásra.

— Mit eszünk holnap? sohajtá Milike.

— Kalácsot bizony nem, de még kenyeret sem, felelé Pali komolyan. Rajta kell lennünk, hogy akármiféle eleséget szerezhessünk és éhen ne haljunk. Most mindjárt össze csinálók holmi halász-horgot s holnap reggel halászni fogok. Ti addig fát szedtek, hogy tüzet gyujthassunk. Sült hal lesz a reggelünk és ebédünk.

Nem is l
azért ne
válogatos

Eszök
inkább r
látták, h
dik vala
kihúzták,
zsinórok
kirándula
össze köt
csak jó h
Fölkerek
szásra, h
tak is am
gedetten
egészen
volna mi
halászatl

— Mo
szólt Pa
gani a s
kerekedr
szünk a

Egyik
ez volt
tek. Ho
tól nem
ugyan i
jóságok
egy-egy
csakham
a barlan
nem tu
tan fog
Nem
véshez,
csak le
kemény

Nem is hiszem, hogy egyebet találjunk, azért nem is tanácsolom, hogy olyan válogatóságak legyenek, mint otthon.

Eszök ágában sem volt persze ilyesmi; inkább még meg is nyugodtak, mikor látták, hogy Pali csakugyan gondolkodik valamiről. A kosárban volt szöveget kihúzták, horoggá görbitették, a vékony zsinórokból, melyekkel otthon a rövid kirándulásra szánt csemege-csomagokat össze kötözték, erős kis kötelet fontak és csak jó hosszú vessző köllött még hozzá. Fölkerekedtek tehát újabb szikla-mászásra, hogy erdős helyre jussanak. Találtak is ami köllött. Napi munkájokkal elégedetten tértek hajlékukba. Már ekkor egészen besteledett, de Károly szeretett volna mindjárt bele fogni egy kis próbahalászatba.

— Most már nem megyünk a tengerre! szölt Pali. Elég volt egyszer ott bolyongani a sötétben. Különösen szél is kezd kerekedni. Jobb lesz most már, ha lefekszünk aludni.

Egyikök sem sejtette, hogy éppen ez volt a legveszedelmesebb, amit tehetek. Hogy azoktól az alkalmatlan rákóktól nem köll félniök, azt tudták. Volt ugyan itt is elég ezekből az alkalmatlan jószágokból, mindenféle fel-felbukkant egy-egy a sziklák hasadékából; de arról csakhamar meggyőződtek Paliék, hogy a barlang meredek lépcsőjén a rákok nem tudnak fölmászni. Itt tehát nyugodtan fognak aludni.

Nem köllött sok készülődés a lefekvéshez, ágyat sem köllött vetni, de még csak le sem vetközni. Végig feküdtek a kemény szikla-talajon és a sok fárad-

ság, aggodás után csakhamar el is szenderültek.

Jól esett a nyugalom kivált Palinak, aki már harmadnapja annyit fáradott, töprengett és most is egymaga értette csak igazán, milyen veszedelmes helyzetben vannak. Neki kötelessége gondoskodni, hogy kisebb testvéreit, ameddig csak lehet, megoltalmazza. Mit fog tenni, nem igen tudta; bizott a Gondviselésben, legrosszabb esetre pedig a gyarló csónakban, melyen idáig vetődtek.

— Ha itt semmikép sem tudunk megélni és segítség nem jön, gondolá, beülünk a csónakba és kivezünk a tengerre. Ott majd utjába akadunk valami hajónak, amely fölvesz.

Ezzel a gondolattal megbékülve aludt el. Nem is gyanította, mire fog ébredni.

Már a hajnal derengett oda künn, de a négy testvér mély álomban pihent még; az sem ébresztette föl őket, hogy sajátságos zugás, sivitás hangzott a barlang előtt. De már arra végül mégis fölriadt Pali, mikor olyasmit érzett, mintha nyakon öntötték volna.

Fél-álmban eleinte azt hitte, otthon van és tréfát üznek vele. Otthon, mikor valamelyikök nagyon sokáig elaludt, a többiek tréfából vizet föcsken-deztek az álmos táská arczába. Csak hogy Palival ezt mégsem igen merték megtenni.

— Mi az már no? dörmögé. Ki boszant?

Ekkor újra érezte, mintha nyakon öntenék s fölnyitotta szemeit. Persze legott eszébe jutott, hol van. De rö-

tön látta azt is, hogy nagy veszedelem torkában vannak, nem biztos hajlék alatt.

Bele tölt egy-két perc, míg megértette, micsoda ez a rettentő zugás, süvöltés, s hogy ki öntötte nyakon. Már világos volt annyira, hogy kiláthatott a barlang elé. És ott látta egészen a küszöbön a tengert, amint haragosan csapkod és tajtékzik. Nem volt a barlang előtt száraz, homokos part többé.

Rettentő vihar és szélvész tombolt oda künn és kavarta, kergette a hullámokat, behajtotta egészen a szikla-barlangba. Egy-egy nagy hullám, amint oda ütődött a szirthoz, végig föccsent a barlangon is. Egy-egy megszorult sirály-madár oda bujt és ott vergődött, repkedett nagy vijjogással. Majd meg egy-egy óriás rákot kapott föl ott künn a hullám és belődította a barlangba, hol nagyot koppanva kapaszkodtak meg. Mi lesz ebből! Ha még nagyobbra nőnek a hullámok, akkor betöltik a barlangot s aki ott benn van, megful menthetetlenül. Kimenekülni pedig nem lehet, a barlang nyílásánál ott háborog a haragos tenger.

Látta az elboruló Pali, de későn, hogy nagyon rossz hajlékot választott. Olyan alacsony van ez a barlang, hogy a hullámok bele hatolnak.

— Most már egészen Isten kezében vagyunk, szól megadással. De amig lehet, védekezünk!

Felköltötte testvéreit. Ezek ugyancsak rémülten látták a veszedelmet és jajgatni kezdtek.

— A jajgatás nem használ, mondá Pali komoran. Huzódjunk fel olyan ma-

gasra, amennyire csak lehet, hogy a hullámok el ne sodorjanak.

A barlang hátsó részén egy helyen jó magasra föl lehetett kapaszkodni, mert a fal lejtős, szakadékös volt. Csakhogy keskeny darabon volt ilyen, nem fértek oda mindnyájan. Leghátrább állította a két leányt, maga pedig eléjük állt. Károlynak nem jutott hely.

— Te kapaszkodjál fel a hátamra, mondá Pali.

Igy elhelyezkedve, néztek szemébe a halálos veszedelemnek. És ideje is volt hogy elhelyezkedtek, mert a haragos hullámok egyre bőszebben csaptak be. (Lásd a képet a 392—393. lapokon.) Palinak a lába vízben állt, de mind-untalan fel-fellocssant a hab egészen a fejökig és nagyokat nyeltek a sós-keserű tengeri vízből. Olyan erővel vágódott be a hullám, hogy néha Pali is majd megingott.

— Álljatok erősen!... fogózzatok egymásba!... inté a leányokat. Ha leüt a víz, végünk van.

Borzalmas, rettenetes perczek voltak ezek. És nem is rövid perczek, mert az égi háboru sokáig eltartott. Minden újabb nagy hullámnál, mely a barlangba becsapott, már-már azt hitték, hogy itt a végső pillanatuk, a víz betölti az egész barlangot és vagy kisodorja őket, vagy oda fulnak. Halálos remegésökben már sirni, beszélni sem tudtak; csak várták, mi lesz a vége ennek a szörnyű istenítéletnek.

Pali, amennyire meg bírta tartani önuralmát, lassanként észre vette, hogy a hullámok ritkábban csapnak be már s nem locssannak olyan magasra. És

egyre vil kezdett. véreit vig

— Mos ban a für

Nem elvonult többé oly lámok v reggeli n a barlan szabadult

— Itt dék-helye

Mindjé még egy

— A sohajtá

Ezzel a kosárba portéka, magukka s efféle, a volna. De ságuk, a

— A nem min

El. A Most m

A magu meneküll

halászas elvitte a

Palinak a gyújtó. A

tan bami maga is

— Fő ahol fák

egyre világosabb is lett. Reménykedni kezdett. Az volt első gondolja, hogy testvéreit vigasztalja meg.

— Most már nem tart sokáig . . . mulóiban a fürgeteg. Ne féljete, kimenekülünk!

Nem is tévedett. Amint a vihar elvonult és a szélvész nem korbácsolta többé oly vad erővel a tengert, a hullámok vissza húzódtak és a kiragyogó reggeli napfénynél látni lehetett, hogy a barlang előtti homokos part megszabadult a víztől. Meg voltak mentve.

— Itt nem maradhatunk, más menedék-helyet köll keresnünk, mondá Pali.

Mindjárt indultak is. Csakhogy előbb még egy nagy szomorúságon estek át.

— A kosarunk eltűnt! Elvitte a víz! sohajta Lottika.

Ezzel elveszett minden kincsök, mert a kosárban volt sokféle apró hasznos portéka, amit hazulról a kirándulásra magukkal vittek: kés, edény, asztalkendő s efféle, aminek itt jó hasznát vehették volna. De még nagyobb lett a szomorúságuk, amint kiléptek a barlangból.

— A csónak is eltűnt! kiálták majdnem mindnyájan egyszerre.

El. A hullámok azt is elsodorták. Most már teljesen rabok a szigeten. A maguk erejéből innen többé nem menekülhetnek. Vége annak is, hogy halászgassanak. Még a halász-horgot is elvitte a víz. Nem maradt egyebök, mint Palinak a zsebében a kés és egy skatulya gyújtó. A kisebb testvérek halálsápadtan bámultak Palira, aki pedig bizony maga is alig tudta, mitevő legyen.

— Fölmegyünk amoda a magasba, ahol fák vannak . . . talán akad valami

barlang ott is . . . még talán vad gyümölcsre is találunk.

— És ha nem találunk, miből fogunk megélni?

— Először is azokból a csuf rákokból . . . azokat könnyen ejthetjük zsákmányul. Gyujtunk tüzet és megsütjük.

Egyszerre nagyon kedves, derék jószágoknak találták ezeket az otromba rákokat. És mert legalább abban megnyugodtak, hogy nem köll hamarosan éhen halniok, elszántabban néztek sorsuk elé. Siettek is el a veszedelem helyéről és sok kapaszkodás után feljutottak olyan magas helyre, honnan kiláthattak a tengerre s ahol néhány nagy fa megvédte őket nappal a forróság ellen.

Pali éppen elmondta, ki mit csináljon, ki gyűjtsön száraz galyat, ki menjen rákvadászatra, ki keressen buvó helyet, . . . mikor Lottika egyszerre fölkiáltott:

— Nézzétek! Mi az ott messze a tengeren?

Egy kis fekete pont látszott nagyon távol a vizen, de ez a kis pont mozgott és lassanként nagyobbodott.

— Ez hajó! Hajó! kiáltá Pali. Oh, csak közelebb jönne! Csak jelt adhatnánk neki! Hamar, csináljunk lobogót és lengessük, talán meglátják!

Hosszu ágakat törtek s rátűzték a leányok kötényeit, a fiúk kabátjait. Aztán mind a négyen sorba állva lengették. Szorongó szívvel lesték, lesz-e a tása, észre veszik-e, megértik-e a hajón? Ha nem veszik észre, ha a hajó elhalad . . . az kétségbe ejtő lesz!

Jó ideig nem tudhatták, mit ér a fáradozásuk. Szabad szemmel nem lát-

hatták jól, a sziget felé tart-e hajó vagy csak elhalad mellette. De aztán mégis úgy látszott, mintha egyre nagyobbodnék . . . tehát közeledik . . . Reményök növekedni kezdett, de még nem merték egymásnak megvallani. Végre azonban nem lehetett kétség. Már jól lehetett látni a hajót s Pali ujjongva kiáltott fel:

— Zászlót lengetnek a hajón erre mifelénk . . . látnak, jönnek . . . megmentenek!

Igenis, úgy volt. Még nagy idő telt ugyan bele, de végre oda ért a hajó s a part közelében horgonyt vetett éppen ott, ahol Paliék a csónakkal először kikötöttek. A négy testvér lelkendezve futott oda, a hajóról pedig többen csónakba szálltak és kiveztek a partra. S az első, aki a szigetre lépett, a kis kalandosok apja volt.

Meg sem próbálom leírni, miként sirtak-kaczagtak örömiükben. Nehány percz mulva már ott voltak a hajón, utban haza felé. Ugyancsak őszinte megbánással beszéltek el viszontagságaikat atyjoknak, aki meg elmondta, hogy a legnagyobb veszedelmök: a hajnali vihar volt a megmentőjük. Mert keresésükre indult ugyan, de elhaladt volna e sziget mellett, ha nem látja a sziget felől uszni az üres csónakot. Ez bírta rá, hogy először itt kutasson.

A kiállott szenvedések után kétszeresen boldogan értek haza. Sohasem is jutott többé eszökbe olyanba fogni, amittől szüleik óva intették.

A PIPSZI KUTYA.

(Képpel a czimlapon.)

A PIPSZIKE vagyok én,
Még alig ugatok én;
Csak nyafintok, kaffogok,
Mert még csak kutyu vagyok.

*Elöttem egy vastag csont,
Lehet huszonhárom font.
Fogacsám gyengés nagyon,
Széjjel nem roppinthatom.*

*Rajta egy kis hus-czafat,
Az nem sértné fogamat.
De hozzá nem férhetek,
Mind a darázs eszi meg.*

*Valami jut eszembe:
A darazsat kapom be!
Ez lesz aztán az ebéd —
Kapok dupla pecsenyét!*

KÉPREJTVÉNY.

„Cseresznye-szarak!”

*Ismételve és nyomatékmal értesitem
mindazokat a kis olvasóimat, akik cseresznye-szarakat gyűjtenek, hogy*

ne hozzám

hanem, mint már többször említém

Groszmann és T^a (Károly-körut)

czimén küldjék!

F. b.

A SZERENCSES PÁSZTORFIU.

TT MESSZE valahol, Tündérországon is tul, volt *Boldogország*, melynek lakosai elégedetten éltek. Királyuk oly gazdag volt, hogy palotájában halom számra feküdt a sok arany kincs, drágakő.

Volt a királynak egy *Gyöngyike* nevű arany haju, gyönyörű kis lánya, akit az édes atya a világ minden kincséért nem adott volna oda, még akkor sem, ha nem volt volna is dusgazdag fejedelelem.

Boldogország szomszédságában volt *Gonoszország*, melynek fejedelme kegyetlen ember és ezenkívül varázsló is volt. Alattvalói ugyancsak rettegetek s könyörögtek is a jó Istenhez, szabaditaná meg őket ettől a szivtelen uralkodótul.

Gonoszország királyának nagyon megtetszett a szende Gyöngyike s feleségül kérte, de az atya megtagadta tőle.

Ez annyira fölbőszítette Gonoszország királyát, hogy megfogadta, megboszulja magát és tönkre teszi Boldogországot.

Amint haza érkezett, elővette varázsgyűrűjét, megidézte a gonosz szellemet s megparancsolta neki, hogy mindaddig essék az eső Boldogországban, míg csak nem akad valaki, aki az ő varázseréjét megtöri.

Nagy volt a szomorúság Boldogországban, mikor a nagy eső csakugyan bekövetkezett. Folyton zuhogott áldott mezőire a sok víz, annyira, hogy a vetés mind elpusztult, a folyók kiáradtak s előntéssel fenyegették az országot.

A király sok drága kincset s Gyöngyikét ígérte feleségül annak, aki a vá-

rost és országot ettől a csapástól megmenti s legyőzi a gonoszt.

Sokan próbálták, de mind hiába; mert a gonosz szellem három oly kérdést adott föl, amelyre egyik sem tudott válaszolni.

Már egész kétségbe voltak esve s minden reménységről lemondtak, midőn egyszer csak jelentkezik a királynál egy fiatal pásztor fiú, s kéri: engedné meg neki, hogy utra keljen. Reményli: Isten segedelmével a gonosz szellemet csak le fogja győzni.

A király hihetetlenül rázta fejét. Hogyan? Ez a gyenge ifjú képes lenne arra, amit annyi derék férfiú nem volt képes véghez vinni?

De midőn a király a pásztorfiúnak elszánt, okos arczába tekintett, szívében a remény sugara fölcillant, s Isten áldását kérve a fiúra, utnak bocsátotta. Utravalóul egy tarisznya aranyat akart neki adni, de a fiú szépen megköszönte, mondván, hogy pénzre semmi szüksége.

Majd csak egy pár friss pogácsát visz magával, melyet az édes anyja süített neki. No, meg kedves furulyáját.

Utra kelt a pásztorfiú, és ment-mendegélt, míg este felé egy sűrű erdőbe ért. Fáradtan dőlt le egy terepély bükk alá, előszedte tarisznyájából a pogácsát és jóízűen megvacsorált. Mikor jóllakott, furulyáján szebbnél szebb dalokat fujt s észre sem vette, hogy dalát valaki figyelemmel hallgatja.

Aki őt hallgatta, senki más nem volt, mint maga a tündér-királynő, kinek országához az erdő tartozott. A szép dal kicsalta őt is kastélyából, s gyönyörködött a pásztorfiú művészetében.

Mikor ez a tündér-királynőt megpillantotta, ámulatában szólani sem tudott.

De a tündér-királynő nyájasan fordult hozzá:

— Köszönöm fiam az élvezetet, melyet daloddal szerezteél. Viszonzásul én

is megjutalmazlak; de mondd meg előbb, hogy kerülsz te ide, ahol még halandó nem járt?

A pásztorfiú elmondta, mi járatban van s kérte a tündér-királynőt, legyen segítségére, hogy a gonosz szellemet legyőzhesse és Boldogországban ismét helyre álljon a béke és jólét.

A tündér-királynő figyelmesen hallgatta a fiú panaszos beszédjét s azután így szólt:

— Mivel dalaiddal annyira megnyerted szívedet, s arczodból is látom, hogy derék ifjú vagy: megsegítelek bajodban. Hanem tanácsomat híven kövessed, különben örökre vége országotoknak s elpusztulsz magad is. És most ide figyelj, mit mondok neked. Ime: fogjad ezt a három fehér golyócskát. Ha majd a gonosz szellem hozzád intézi a kérdéseket, nyeld le egyenkint a golyókat s akkor majd meg tudsz felelni azokra. Most pedig vezéreljen Isten!

A pásztorfiú még meg sem köszönhetette a jó tündér-királynőnek adományát, már el is tűnt szemei elől, mintha ott se lett volna.

A pásztorfiú jól eltette a golyócskákat. Azután vette tarisznyáját s tovább vándorolt.

Négy nap, négy éjjel gyalogolt anélkül, hogy találkozott volna valakivel.

Az ötödik napon megérkezett a gonosz szellem barlangjához.

A gonosz szellem gunyosan nevetett, mikor megpillantotta a pásztorfiút.

— No, te nyápicz legényke! Kár volt

oly messziről ide fáradnod! Te is csak úgy jársz, mint a többi, aki előtted járt itt.

— De nem addig a, gonosz lélek! Majd meglátjuk, ki nevet utoljára?

— No hát hadd halljuk bölcs fiam, megfelelsz-e a kérdéseimre? Mondd meg nekem: ki a leggyorsabb festő?

emberére akadt. Fölteszi a második kérdést:

— Melyik fa nem veszi el soha sem a lombját sem a gyümölcsét? Miután a második golyót is lenyelte, így válaszol a fiú:

— A festett fa!

— Jól van, mondja fogát vicsorgatva a gonosz; de most felelj meg a harmadik kérdésemre is: Ki az, aki egyszerre lát jobbra is, balra is, előre is, hátra is.

A fiú szaporán lenyeli a harmadik golyót és haragtól kipirult arccal kiáltja:

— Aki egyszerre mindenfelé tekint, az Isten az, a mindenlátó, a mindentudó. Aki látja és tudja a te gonosz tetteidet is és méltón meg fog büntetni érte!

Alig hogy ezt az utolsó szót kimondta, iszonyu ropanás rázta meg a levegőt s a gonosz szellem barlangja eltűnt a föld színéről.

A pásztorfiú úgy érezte, mintha repülne, s mire magához tért: Boldogországban volt, melynek királya és összes udvari népe várta őt, de még Gonoszország lakói is, akik most szintén Boldogországhoz tartoztak, mind ide sereglettek, mert hogy a gonosz szellem eltűnt, Gonoszország királya is meghalt és a nép öröm-ujjongva csat-

lakozott Boldogországhoz, melynek királya hálásan ölelte szívére a pásztorfiút s diadallal vonult be a székvárosba, ahol most már minden a régi fényben pompázott.

A fiú gyorsan lenyelt egy golyócskát s gondolkodás nélkül válaszol:

— A tükör!

Dúl-fúl a gonosz, hogy ez egyszer

A király állott szavának és hozzá adta feleségül a kedves és gyönyörű Gyöngyikét s azonkívül még sok sok kincset.

De a tündér- királynő sem feledkezett meg a pásztorfiúról s egy szinarany hintót, amelybe öt tüzes magyar csikó volt befogva, küldött nász-ajándécul.

Ezen a hintón vitte a pásztorfiú Gyöngyikét az esküvőre a templomba.

Azután hét nap hét éjjel mulattak s ma is boldogan élnek, ha ugyan azóta meg nem haltak.

R. ARANKA.

TÉPETT RUHÁK.

HEJ, de nagyot sétáltam ma!
Bíz' el is vagyok fáradva.
A Viczámmal oda jártam —
Tán a második határban!

Az erdőnek tüske-bokra
A cipőmet szétrongyolta;
A cipőmet, harisnyúmat,
Koczkás ünneplő ruhámat.

S nem csak engem sértett-tépett,
Őt is tépte — Évikémet!
Az én aranyos bubámat —
Jobb sajnálom mint ruhámat.

Gyorsan haza... Lajos hol van?
Ottan játszik a lugasban.
Édes, kedves, jó Lajoskám,
Kérlek, légy most a motollám.

Pamutot legombolyítom,
Harisnyát megigazitom,
Mamám ha magához int:
Minden rendben lesz megint.

LIBUSKA ÉS PULYKAFI KIRÁNDULÁSA.

— Tanulságos mese. —

LIBUSKA és pulykafi egy udvarban nevelkedtek föl az édes anyjuk felügyelete alatt. Szépen békességben fértek meg egymás mellett, s később anynyira össze barátkoztak, hogy el sem lehettek már egymás nélkül. Ha valami eleséget találtak, azt testvériesen megosztották egymással. De ha mindennel meg voltak is elégedve, az sehogy sem tetszett nekik, hogy az udvarból nem volt szabad kimozdulniok.

Pulyka- és lud-mamáék megigérték nekik, hogy ha majd megnőnek, velük mennek sétálni, de óva intették őket, hogy magukban ne merészkedjenek ki az udvarból, mert sok a gonosz ragadozó madár, valamelyik rájuk talál csapni; meg az a nagy mérges kandur sem

veti ám m
pecsenyét,
esen több

De ők
s egy nap
udvarba l
hogy bizo
nek mess
onnan az
térnek, m

Óvatos
csak az u

— Ejj
libuska.
bennünke
mennyi l
ne tenné

— He
s miután
a sétájol

Utköz
hogy ki
tak örö
csillámlo
kafinak,
már kip
s játszo

Midő
mert bi
tek. Tal
árok-pa
kódtak.

Játék
sem vet

— D
mondja

Kön
a fél ut
tedett s
sötébe
kánya
kódtak

— I
ránkoz
csúful
tam v

veti ám meg a fiatal liba-, meg pulyka-pecsenyét, s akkor azután vége — hiszen többé se libuska, se pulykafi.

De ők nem fogadták meg a jó szót. s egy nap, midőn a két anya a szomszéd udvarba látogatóba ment, össze beszéltek, hogy bizony ők kirándulnak. Nem mennek messzire, csak épp a falu szélére; onnan azután, még mielőtt mamáék hazatérnek, már ők rég az udvaron lesznek. Óvatosan kiszöktek hát s egyszerre csak az utcán állottak.

— Ejnye, beh szép is a világ! mondá libuska. Nem értem, miért is féltenek bennünket annyira! Oda nézz, pajtásom, mennyi libuska tesz kirándulást! Miért ne tennék mi is?

— Helyes a beszéded, felelé pulykafi; s miután így megnyugodtak, folytatták a sétájokat.

Utközben megcsodáltak mindent, s hogy kiértek a mezőre, ide-oda futkostak örömiükben. A mezőn egy tócsa csillámlott. Libuska megmutatta pulykafinak, milyen ügyes uszó ő. Mikor már kipacsolkolta magát, kijött a vízből s játszottak tovább, kergették egymást.

Midőn elfáradtak: eledel után néztek, mert bizony az ugrálásban jól megehültek. Találtak is egy kis morzsalékot az árok-parton, amin hűségesen megosztokodtak.

Játék-közben elmúlt az idő, s észre sem vették, hogy már be is esteledett.

— De most már haza ám, de hamar! mondja pulykafi.

Könnyű volt azt mondani; — amint a fél utját megtették, már egészen besötétedett s eltévedtek. Félték is szegények a sötétben, s attól is tartottak, hogy valami kánya elragadja őket. Busultak és tanakodtak, hogy már most mitevők legyenek?

— Bárcsak szót fogadtunk volna! sírározott libuska; — most nem köllene csúful itt vesznünk! Ó, csak ne hallgatam volna rád, te pulykafi!

— Te tanácsoltad! mondá pulykafi. Te voltál az, aki azt mondtad: menjünk. Tessék!.. most itt van!.. bizony meg bünhödtünk. — Mindenik a másikra akarta tolni a maga hibáját s a vége az lett, hogy ugyancsak össze vesztetek. Pulykafi gunyolni kezdte libuskát:

*Lúd az anyja, fia liba,
Ha elkószál, van galiba.*

De libuska sem hagyta magát. Mérgesen vissza vágta pulykafinak, hogy:

*Szebb a páva mint a pulyka,
Mert a páva aranyos,
A pulyka meg haragos.*

Ez a legnagyobb sértés, amit egy pulykán ejteni lehet. Dühösen is ugrott rá libuskára és oda csuklotta neki hogy:

*Nem kell cipő harisnya —
Mezit láb jár a liba.*

— Az nem igaz! kiáltá libuska, mert van nekem szép sárga cipellóm. Én bizony nem hagyom magam!

Ezzel rárohant pulykafira és ütötteverte. De pulykafi sem hagyta magát, s a díszes kirándulásnak rut verekedés lett a vége.

Még tovább is verekedtek volna, ha nem jön épp jókor a libapásztor-leány, kit a gazdája küldött ki a keresésökre, mivel észre vette, mikor este eleséget ment szórni az udvarba, hogy hiányzanak.

A libapásztor-leány jól rávágott mind a kettőre s azután sebtén haza felé terigette őket. Otthon még a gazda-asszonytól is bőven kikaptak, azon fölül még a vacsorát is elfogták előlük, ráadásul még a mamájuktól is jutott ki nekik, s büntetésül másnap nem mentek el a majálisra, melyet a majorság a mezőn rendezett.

Otthon kellett a ketreczben csücsölniök, s gondolkodniök az engedetlenség következményei fölött.

MADAR-HISTÓRIÁK.

— Természetrizsi csevegés. —

(Két képpel.)

NEM hiszem, hogy volna köztek valaki olyan, aki a kedves madárkákat ne szeresse.

Mikor ott zeng a bokorban, csicsereg a fán, gyönyörködve hallgatja mindenki. Sokan pedig annyira barátjai a kedves kis dalosoknak, hogy otthon a szobájában kalitkában tartják és énekeltetik.

Az igazat megvallva, nem egészen jó barátja a madárnak, aki fogva tartja, kalitkába zárja. Mert szabadság, szabad repülés köll a légmadarának; és aki igazán szereti a kedves dalosokat, beéri azzal, hogy erdőn-mezőn hallgatja őket és engedi, hadd legyenek boldogok a maguk módja szerint.

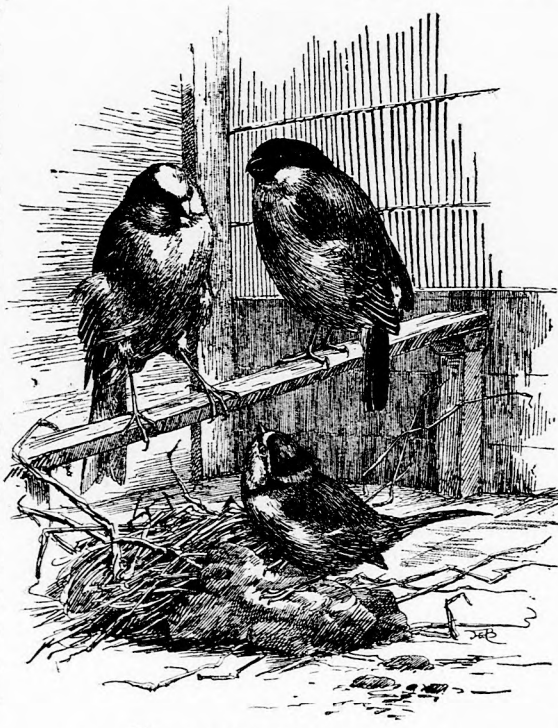
De hát mégis sok madár kerül fogságba. És a rab madárka, kivált ha egészen fiatalon jutott a kalitkába, bele törődik a fogságba, sőt megteszi még azt is, amit bizony közülünk nem sokan

tennének: megszereti azt, aki rabul tartja. És akár hányszor megtörténik, hogy bátran nyitva tarthatni a kis fogoly kalitkáját, nem szövik meg. Kimegy, de vissza is tér s a gazdájához annyira ragaszkodik, hogy csak akkor vidám igazán, mikor közelében van.

Egy ismerősömnek volt egy kedves

tengelicze madara, melynél ezt sokszor megfigyeltem. Mikor a madár látta, hogy gazdája távozik a szobából, nagy nyugtalansággal kezdett röpködni a kalitkában s mindenképen ki akart volt jutni. Ez persze nem sikerülhetett s egy kis idő múlva bele törődött, de aztán csöndesen, kedvetlenül üldögélt mind addig, amíg gazdája újra elő nem került. Ekkor mindjárt vidáman ugrált, csicseregget és min-

denféle módon értésül adta örömét. Ha gazdája bedugta az ujját a kalitka rostélyán, a madárka oda szállt és hízlekedő hangokkal simult hozzája. És nem lehetett rászedni, nagyon jól ismerte a gazdájának az ujját. Ha más valaki dugta be az ujját, azt haragosan megcsipkedte.

... PIHENGETVE CSICSEREGTEK.

(Lásd a 397. lapon.)

Néha több s egymásé dugtuk a azonban nem kat megcs ujára, me

Ez a ki a tükröt hiu a kis De lass kitaláltuk, éppen nem gyarló tu ság miatt tükörnek, mert téve van. Mi tükör, azt nem tudh mert ott képét lát hitte, a jött látó Rögton az got hallat lyen egym szoktak e Neki-neki dult, hogy telepedjék tig csodál tárgy nem san azt l alkalmatl csozata. I hogy csak pajtásnak Nagyor fogságban

Néha többen tettük össze a kezeinket s egymásé közé helyezve ujjainkat, úgy dugtuk a kalitkába. A kópé tengeliczen azonban nem foghattunk ki. A mi ujjainkat megcsipkedte és rátalált a gazdája ujjára, melynél hízkelve csicsereggett.

Ez a kis tengelicze nagyon szerette a tükröt is. Eleinte azt hittük, talán

hiu a kis bohó.

De lassanként kitaláltuk, hogy éppen nem ilyen gyarló tulajdonság miatt örül a tükörnek, hanem mert tévedésben van. Miféle a tükör, azt persze nem tudhatta, s mert ott a maga képét látta, azt hitte, a pajtása jött látogatóba. Rögtön azt a hangot hallatta, melyen egymás közt szoktak csevegni. Neki-neki is indult, hogy melléje telepedjék, és vál-

tig csodálkozott, hogy valami kemény tárgy nem ereszti a pajtáshoz. Bizonyosan azt hitte, hogy az üveg is olyan alkalmatlan portéka, mint a kalitka rácsozata. Így aztán lassanként megszokta, hogy csak messziről örvendezzen a vélt pajtásnak.

Nagyon kedves látvány az, mikor a fogságban különböző fajta madárkák

nagy barátságot kötnek. Egy másik madárkedvelő ismerősömnél láttam ennek érdekes példáját, mikor egy pintyőke roppant buzgalommal végezte a kis mama dolgait.

A pintyőke több kanári madárral együtt volt egy tágas kalitkában. Nagyon jó barátságban élt az öreg kanári-párral

és mindig egy csoportban üldögéltek. Ha szundikáltak, akkor egymáshoz simultak; mikor pedig elég volt a pihenésből, ott álldogáltak, ugrálgattak mindig egymás közelében, vagy pedig kényelmesen pihengetve csicseregtek. (Lásd a képet a 396 lapon.) Aki nézte őket, bizvást hihette, hogy jóüzien csevegnek, mint ahogy jó barátok szoktak egymással elbeszélgetni.

... TÜRELMETLENÜL CSIPOGOTT.

(Lásd a 398. lapon.)

De akkor talált csak igazán fontos dolgot a pintyőke, mikor a kanári párnak több kis fiókája volt ott a kalitkában. Már azt bizony nem tudom, keresztmamájok volt-e; de annyi bizonyos, hogy egészen magára vállalta a kicsinyekről való gondoskodást. Pedig nem is volt veszedelem, hogy a kicsi kanárik különben fogyatkozást szenvednének valami-

ben. Volt aki gondjukat viselje. De a pinyőke bizonyosan úgy gondolkozott, hogy senki sem tudja ezt oly jól végezni, mint ő.

Ezzel pedig nem kis fáradságot vett a nyakába. A kicsi kanárik egészen rákap- tak, mindig körülte voltak és tőle várták hogy etesse őket. Ezt a jószívű pinyőke nagy buzgalommal cselekedte is, ámbar nem volt könnyű feladat. Mert a három kicsike mind egyszerre akart jól lakni és türelmetlenül csipogott a nevelő mama körül. (Lásd a képet a 397. lapon.) Ez pedig nagy türelemmel végezte a dolgát és szigorú igazságossággal adta mind- egyiknek sorra a csőröcskéjébe az enni valót, csak néha csicseregve hozzá szeli- den, mintha azt mondaná:

— Csak szépen rendjében gyerekek! Ki-ki várjon a sorjára, mindenki kap eleget.

Ő maga akárhányszor ugyancsak éhez- hetett, elfáradhatott, míg az éhes apró- sággal elkészült. De nem lankadt bele és csak akkor gondoskodott magáról, mikor a kicsinyek már jól laktak és félre vonulva elszundikáltak. És a kis kanárik is oly bizalmasak voltak a pin- tyőkével, mint akik jól tudják, hogy hálás szeretettel tartoznak megfizetni a gyöngéd gondoskodásért.

A madarak világában egyébiránt nem is ritkaság, hogy egyik fajta madár kész- séggel neveli föl a más fajtabeli kicsinye- ket. Tudjuk, hogy a kakuk-madár mindig idegen fészekben nő fel. Azt házaink udvarán szél-tiben láthatjuk, hogy a tyuk csibe helyett kacsát nevel, ami aztán mindig azzal végződik, hogy a tyuk-mama

nagy ijedelmére az ő apróka növendékei egyszer csak ott hagyják a parton és bepacskolnak a tóba, patakba, ahova nevelő anyjuk nem tudja őket követni.

Egy pap barátom igen sajtóságot esetet beszélt el, mely az ő udvarán történt s melynek sokszor volt csodálkozó tanuja. Mert az történt ott, hogy egy csapat kis kacsának két nevelő anyja is volt: egy tyuk és egy liba. És ez a két mos- toha-mama igen békésen és okosan meg- osztotta egymás közt a kicsinyek nevelé- sének gondját. Amíg a biztos udvaron, szárazföldön sétálgattak, addig a tyuk örködött fölöttük; mikor pedig a kis kacsák neki mentek a víznek, akkor a liba viselte gondjukat és velők uszált. De a legkülönösebb volt, ami aztán tör- tént. Ugy látszik, a tyuk-mama nem volt megnyugodva, mikor a kicsinyek sokáig uszáltak tőle távol; szeretett volna ott a vizen is közelökben lenni. Ő azonban uszni nem tudott. Mégis kimódolta, hogy ott volt velők a vizen. Ezt pedig akkép tette, hogy mikor a kis kacsák a tóra mentek, ő ráült a liba hátára s a jószívű, erős liba végig sodorta a vizen. Sokan jártak e furcsa jelenet bámulására. Ismét- lődött pedig naponként mindaddig, míg nem a kis kacsák nagyobbcskák lettek és nem volt többé szükségök sem a tyuk, sem a liba gondoskodására.

Mindenki, aki a madarakat szereti, meg- figyelhet olykor-olykor ezekhez hasonló dolgokat, melyek érdekelni és mulattatni fogják. És az ilyen kedves apró esetek után még jobban meg fogja szeretni a mi jó barátainkat, a madarakat.

— K
barátom

— E

— K

Semmi s
rátokra.

— E

— V

együgyü

ha azt

hogy m

forma

pillangó

állhat v

— N

nem lá

olyan r

Mert én

különb

tom ma

— N

ges! H

neked

gyönyör

nyad?

magasa

— R

uszni.

— I

és brek

— A

aki sze

tudsz.

akárme

nem es

— I

hogy c

A PILLANGÓ ÉS A BÉKA.

AÓ REGGELT, pillangó barátom! Ugy-é kellemes séta-röpködés esik az ilyen pompás napos időben?

— Ki szólít? Csak nem te mertél barátodnak szólni, te förtelmes béka?

— Én voltam olyan bátor...

— Kikérem az ilyen bizalmaskodást! Semmi szükségem az ilyen ocsmány barátokra.

— Ej, ej, de kényes vagy.

— Vagyok, mert van mire. Te pedig együgyű vagy, ha azt hiszed, hogy magamforma fényes pillangó szóba állhat veled.

— No, azt nem látom be olyan nagyon. Mert én bizony különbnek tartom magamat.

— Nevetséges! Hát van neked ilyen gyönyörű szárnyad? Tudsz magasan a levegőbe röpködni?

— Röpködni nem tudok, de tudok ám uszni.

— Igen, ott lubiczkolsz a pocsolyában és brekegsz.

— A brekegés nagyon szép szó annak, aki szereti. De te még brekegni sem tudsz. A röpködésed is csak olyan, hogy akármelyik gyermek elfog. Már biz' én nem cserélnék veled.

— De még én sem veled. Röstellem, hogy csak szóba is álltam veled.

— Ugy? Tehát nincs kedvedre, hogy jó barátod akartam lenni?

— Nincs hát! Nem is akarom, hogy így szólíts többet.

— Jól van, nem is teszem. Ha akarsz, hát ellenségek leszünk.

— Haha! Légy ellenségem! Törődöm is én veled. Nevetlek és megvetlek.

A béka erre már nem felelt, hanem a fűszálon hetykén ringatózó pillangót jól szemügyre véve, hirtelen ráugrott és megfogta.

— Jaj, jaj!

Mit csinálsz, te gonosz! Eressz el tüstént!

— Dehogy eresztelek! Kimondtad, hogy az ilyen förtelmes jószágot, mint én, nem fogadod el jó barátodnak és neveted, megvetted, mint ellenségedet. Most hát ne vess!

— Oh, kedves jó barátom... aranyos szép béka barátom... hiszen te olyan derék, nemes vagy... csak most az egyszer eresz el, mindig nagyra foglak becsülni. Elhiszem, hogy különb vagy nálamnál, büszke is leszek a barátságodra...

— Nagyon szépen tudsz könyörögni, mióta meg vagy szorulva. De az ilyen szóra nem adok semmit. Akkor beszéltél igazán, mikor hetykén megvetted. No, én nem vetlek meg, hanem megeszlek. És bekapta a pillangót.

A PILLANGÓ ÉS A BÉKA.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Rodakowska Alma. A gonddal és értelemmel csomagozott érdekes levélbélyeg-gyűjteményt köszönettel vettem és átszolgáltattam. — **Décsey Mariska.** Ebben a rovatban a multkor a te kérdésre is válaszoltam. — **Szigeti Irma.** Igenis van róla fájdalmas tudomásom, hogy Baross Gábor meghalt és hogy Majláth György országbirót az ő inasa segítségével ölték meg gonosz czinkostársai, ellenben örvendve értettem meg leveledből, hogy Tibor testvéred nagyapánál nyaral. Csak akkor irj, ha valami fontos közölni- vagy kérdezni valód van. — **Ida néni.** Levél ment. — **Haidt Margit.** Kettejét felhasználom. — **Goldschmiedt Olga.** A történetkéd meg fog jelenni. — **Dirsztay Oszkár.** Az idegen munkák írója vagy beküldője mindig meg van nevezve. A többit Forgó bácsi

írja. Hogy örömd telik a »Kis Lap«-ban, jóleső tudomásul veszem. A kedves oldalról vett köszöntést szívből viszonzom. Az elmaradt számot megküldetem a kiadó-hivatallal. — **Kricsfalusy testv.** Tompa Mihály, jeles magyar költő, borsodmegyei Hanván halt meg 1868, hol mint ref. pap különös nagy szeretetét bírta hiveinek. — **Csipkay Rózsikát** kéri a Kricsfalusy testvérek, tudassa velők: ez idő szerint hol tartózkodik? — *Több levélről a jövő számban.*

JÓTÉKONYSÁG.

A szegény isk. gyermekek szünidei telepére: Keppich Irén 50 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón.
Forgó bácsi.

A „Kis Lap“ t. előfizetőihez!

most folyó hónap végével érünk a „KIS LAP“ negyvenkettedik kötetének végére, hogy az új fehérvben megkezdjük az új, immár negyvenharmadik kötetet. Inkább csak a régi szokáshoz való hű ragaszkodásból szólok ezuttal is pár szót kis hiveim nagy seregéhez, mely nekem oly jól eső szeretettel sorakozik kitartóan a „KIS LAP“ köré, hűségével jutalmazva, helyesnek bizonyítva azt az irányt, melyet Forgó bácsi most már harmadik évtizede öntudatosan követ.

Zajt kerülve, feltűnést nem keresve, halad a „KIS LAP“ azon az ösvényen, melyet a tapasztalás az ifjusági irodalom helyes ösvényének bizonyított be. Huszonhárom esztendő óta sokszor ujult már meg a sereg, mely a „KIS LAP“ zászlaja alatt szórakozik, okul, jóra, nemesre buzdul; s midőn kilép a gyermek-sorból, édes emléket visz magával azokról a kellemes, hasznos órákról, melyeket Forgó bácsi szellemi társaságában töltött. S hogy ez így legyen ezentul is, az Forgó bácsi változatlan törekvése.

Az új kötet, mely a jövő hó elejével követi a mostanit, ismét közölni fog **hosszabb elbeszélést**, alkalmilag képektől kíserve, minden számban **kisebb beszélyeket**, koronkint **szindarabot**, melyet ügyes gyermekek eljátszhatnak, **ismeretterjesztő cikkeket**, mindezt művészileg készült rajzokkal, hasonlóképpen minden számban **költe-ményeket**, szintén képekkel. Állandó rovatok maradnak **Forgó bácsi postája**, elme-élesítő és szórakoztató **rejtvények és feladványok**. A **jótekonyság oltárán** is folyvást áldozhatnak a „KIS LAP“ közvetítésével azok a nemes szívű olvasók, kiknek e szép erény gyakorlását módjuk megengedi.

Aki régi hive a „KIS LAP“-nak, mind szerez az magához, tudom, új társakat is. Mindannyit szeretettel fogadja táborába
Forgó bácsi.

Kérjük a „KIS LAP“ t. előfizetőit megrendeléseik mielőbbi beküldésére, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt 40 kr.
Félévre	2 „ 80 „
Egész évre	5 „ 60 „

Az előfizetések, melyeknek elküldésénél legezlszerűbb a posta-utalvány használata, a „KIS LAP“ kiadó-hivatalához (Budapest, IV. Ferencziek tere 3. sz. Athenaeum-épület) intézendő.

A „Kis Lap“ kiadó-hivatala.